

عنوان مقاله:

تحلیل رابطه فقر و سرمایه اجتماعی؛ مطالعه موردی: سکونتگاه های مرزی استان سیستان و بلوچستان

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های روستایی، دوره 7، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فرامرز بریمانی - دانشیار، گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

هادی راستی - دانشجوی دکتری، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم جغرافیایی و برنامه ریزی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

میثم دهانی - کارشناسی ارشد، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم جغرافیایی و برنامه ریزی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

راضیه جهان تیغ - کارشناس ارشد، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

خلاصه مقاله:

سکونتگاه های واقع در مناطق مرزی به ویژه مناطق روستایی به لحاظ سرمایه اجتماعی در سطح پایینی قرار دارند. عوامل متعددی در این امر تاثیرگذار هستند؛ اما فقر از عوامل کلیدی به شمار می آید. هدف از این پژوهش، تبیین رابطه بین فقر و سرمایه اجتماعی در چهارچوب نظری طرد اجتماعی است. نوع پژوهش توصیفی تحلیلی و همبستگی است. به دلیل گستردگی جامعه آماری، ۳۸۲ خانوار و ۱۳۶ نفر مدیر محلی از میان سه شهرستان زهک، میرجاوه و سراوان به روش کوکران به عنوان نمونه آماری انتخاب شد. با استفاده از پرسش نامه، داده ها جمع آوری و به روش منطبق فازی (نرم افزار متلب) و روش های آماری (SPSS) پردازش و تحلیل شد. یافته های پژوهش حاکی از میزان نسبتا بالای سرمایه اجتماعی و فقر با درجه (۶۲۸/۰) و (۶۰۲/۰) و تاثیر منفی فقر بر سرمایه اجتماعی است. به طوری که فقر ۲/۷۹ درصد از تغییرات سرمایه اجتماعی را تبیین می کند و به ازای هر واحد تغییر در میزان فقر، (۸۹۰/۰-) در میزان سرمایه اجتماعی تغییر ایجاد می شود. از میان شاخص های فقر، «فرهنگ فقر» و پس از آن «طرد اجتماعی» بیشترین اثرگذاری را بر روی سرمایه اجتماعی دارند. نتایج پژوهش بیانگر این است که میزان سرمایه اجتماعی در این سکونتگاه ها، به شدت تحت تاثیر عامل فقر است. بنابراین اگر تداوم فقر توأم با روند تدریجی کاهش سرمایه اجتماعی (اعتماد و مشارکت و انسجام اجتماعی) استمرار یابد، این احتمال وجود دارد که در آینده، منطقه با ناپایداری و بی ثباتی زیادی مواجه شود که در آن صورت، کنترل آن دشوار خواهد بود.

کلمات کلیدی:

فقر، سرمایه اجتماعی، سکونتگاه های مرزی، استان سیستان و بلوچستان، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1428092>

